

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

Сергій СЛОБОДЯН.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ГРУПОВА ДИНАМІКА І КОМУНІКАЦІЇ

Group Dynamics and Communications

рівень вищої освіти: _____ перший (бакалаврський) _____
тип дисципліни: _____ обов'язкова _____
мова(и) викладання: _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Групова динаміка і комунікації» є однією із складових комплексної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань F «Інформаційні технології» спеціальності F2 «Інженерія програмного забезпечення» освітньої програми «Інженерія програмного забезпечення».

" 15 " січня 2026 року. –19 с.

Розробник: Артем ТРУХОВ, асистент кафедри програмного забезпечення автоматизованих систем.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Групова динаміка і комунікації» узгоджено з гарантом освітньої програми.

Гарант освітньої програми

«Інженерія програмного забезпечення»

 /Лідія МАКАРОВА/

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Групова динаміка і комунікації» розглянуто на засіданні кафедри програмного забезпечення автоматизованих систем.

Протокол №1 від «27» січня 2026 р.

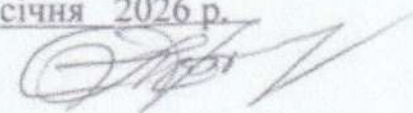
Завідувач кафедри

 /Сергій ПРИХОДЬКО/

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Групова динаміка і комунікації» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту комп'ютерних наук та управління проектами.

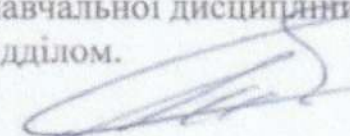
Протокол №1 від «28» січня 2026 р.

Голова

 /Тетяна ФАРІОНОВА/

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Групова динаміка і комунікації» погоджено з навчальним відділом.

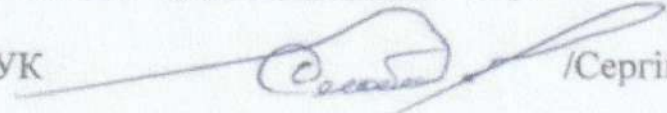
Начальник відділу

 /Андрій ЛАБАРТКАВА/

Робоча програма навчальної дисципліни «Групова динаміка і комунікації» затверджена Навчально-методичною радою НУК.

Протокол № 2 від «25» 02 2026 р.

Голова НМР НУК

 /Сергій СЛОБОДЯН/

Зміст

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	6
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	7
3. Передумови для вивчення дисципліни	7
4. Очікувані результати навчання.....	8
5. Програма навчальної дисципліни.....	8
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	13
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	13
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
9. Засоби навчання.....	17
10. Рекомендовані джерела інформації.....	18

Вступ

Анотація

В умовах сучасного розвитку організацій, посилення конкуренції та зростання ролі інтелектуальної праці особливої значущості набувають знання з групової динаміки та комунікації. Успішне функціонування колективу як згуртованої команди та ефективне управління організаційними процесами можливі за умови глибокого розуміння психологічних механізмів міжособистісної взаємодії, впливу, мотивації та комунікативних процесів.

Дисципліна «Групова динаміка і комунікації» орієнтована на формування у здобувачів освіти системних знань і практичних навичок ефективної взаємодії в групі, адаптації до нового соціального та професійного середовища, планування й організації спільної діяльності, управління власним емоційним станом та стресами. Значна увага приділяється розвитку навичок конструктивного спілкування, профілактиці та вирішенню конфліктних ситуацій, формуванню здатності усвідомлювати власну роль у групі та відповідальність за результати командної роботи.

Окремий акцент у межах дисципліни робиться на розвитку комунікативної компетентності, навичок ведення ділових переговорів, подолання комунікативних бар'єрів, застосування норм професійної етики та ділового етикету. Засвоєння курсу сприяє формуванню здатності прогнозувати результати комунікації, ефективно розподіляти завдання між учасниками команди, здійснювати самоконтроль і саморегуляцію поведінки, а також розуміти мотиваційні засади управління персоналом у сучасних організаціях.

Ключові слова: групова динаміка, міжособистісна взаємодія, командна робота, управління конфліктами, лідерство, стрес-менеджмент, ділове спілкування.

Abstract

In the context of modern organizational development, increasing competition, and the growing importance of intellectual work, knowledge of group dynamics and communication becomes especially significant. The successful functioning of a team as an integrated unit and effective management of organizational processes depend on an understanding of psychological mechanisms of interpersonal interaction, influence, motivation, and communication.

The course “Group Dynamics and Communication” is aimed at developing students’ theoretical knowledge and practical skills necessary for effective interaction within a group, adaptation to new social and professional environments, planning and organization of joint activities, and management of emotional states and stress. Special attention is given to the development of constructive communication skills, prevention and resolution of conflicts, awareness of individual roles within a group, and responsibility for team performance.

The discipline also focuses on enhancing communicative competence, negotiation skills, overcoming communication barriers, and applying professional ethics and business etiquette. Mastering the course enables future specialists to predict communication outcomes, establish effective business contacts, distribute tasks efficiently within a team, exercise self-control and self-regulation, and understand motivational foundations of personnel management in modern organizations.

Keywords: group dynamics, interpersonal interaction, teamwork, conflict management, leadership, stress management, business communication.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань F «Інформаційні технології»	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність: F2 «Інженерія програмного забезпечення» Освітня програма: «Інженерія програмного забезпечення»	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено		8-й	8-й
		Лекції	
		15 год.	8 год.
		Практичні	
		-	-
Загальна кількість годин – 90		Лабораторні	
		15 год.	8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		60 год.	74 год.
		Індивідуальні завдання:	
		–	–
		Вид контролю	
		залік	залік
		Форма контролю	
		комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Групова динаміка і комунікації» є формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для ефективної міжособистісної і групової взаємодії у професійному середовищі. Дисципліна спрямована на розвиток здатності адаптуватися до нового колективу, усвідомлювати власну роль і відповідальність у групі, ефективно організовувати спільну діяльність та виконувати колективні завдання.

Вивчення дисципліни спрямоване на формування у студентів наступних компетентностей:

К04. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.

К07. Здатність працювати в команді.

К12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К17. Здатність дотримуватися специфікацій, стандартів, правил і рекомендацій в професійній галузі при реалізації процесів життєвого циклу.

К23. Здатність реалізовувати фази та ітерації життєвого циклу програмних систем та інформаційних технологій на основі відповідних моделей і підходів розробки програмного забезпечення.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни «Групова динаміка і комунікації» є наявність у здобувачів освіти базових знань із соціальних наук, а також розуміння основ міжособистісної взаємодії та комунікативних процесів. Важливим є

попереднє опанування навчальних дисциплін, що формують уявлення про поведінку особистості, соціальні ролі, мотивацію та емоційні стани людини.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких знань та вмінь:

ПР04. Знати і застосовувати професійні стандарти і інші нормативно-правові документи в галузі інженерії програмного забезпечення.

ПР06. Уміння вибирати та використовувати відповідну задачі методологію створення програмного забезпечення.

ПР16. Мати навички командної розробки, погодження, оформлення і випуску всіх видів програмної документації.

ПР17. Вміти застосовувати методи компонентної розробки програмного забезпечення.

ПР22. Знати та вміти застосовувати методи та засоби управління проєктами.

ПР23. Вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Групова динаміка і комунікації.

Змістовий модуль 1. Групова динаміка та командна робота.

Тема 1. Поняття та властивості малих груп. Команда як форма організації діяльності.

[1], стор. 10-19, 51-55; [2], стор. 14-18; [3], стор. 115-134.

Тема 2. Особистість у групі. Ролі, відповідальність та взаємодія в команді.

[1], стор. 19-30; [3], стор. 51-55; [4], стор. 35-37; [5], стор. 52-64.

Тема 3. Динаміка розвитку групи і команди в проєктній діяльності.

[1], стор. 83-92; [3], стор. 156-184, 190-202; [4], стор. 41-47.

Тема 4. Лідерство та управління командою.

[1], стор. 37-51; [2], стор. 18-20; [3], стор. 75-90.

Змістовий модуль 2. Комунікації в професійній та проєктній діяльності

Тема 5. Поняття та зміст ділових комунікацій у команді.

[1], стор. 92-105; [2], стор. 26-44; [4], стор. 110-113; [5], стор. 232-236.

Тема 6. Комунікаційний менеджмент у команді та проєкті.

[1], стор. 105-121; [4], стор. 41-48, 113-122; [5], стор. 203-224.

Тема 7. Організація та проведення нарад і робочих зустрічей.

[1], стор. 121-146; [4], стор. 105-109; [5], стор. 108-114.

Тема 8. Публічний виступ та презентація результатів проєкту.

[1], стор. 146-154; [2], стор. 23-26; [5], стор. 224-230.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	лаб	п	інд	с.р.		л	лаб	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1 Групова динаміка та командна робота.												
Тема 1. Поняття та властивості малих груп. Команда як форма організації діяльності	11	2	2	-	-	7	11	2	1	-	-	8
Тема 2. Особистість у групі. Ролі, відповідальність та взаємодія в команді.	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	-	10
Тема 3. Динаміка розвитку групи і команди в проєктній діяльності.	12	2	2	-	-	8	12	-	1	-	-	11
Тема 4. Лідерство та управління командою.	11	2	1	-	-	8	11	-	1	-	-	10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	8	7	-	-	30	45	2	4	-	-	39

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 2. Комунікації в професійній та проєктній діяльності.												
Тема 5. Поняття та зміст ділових комунікацій у команді.	11	2	2	-	-	7	11	2	1	-	-	8
Тема 6. Комунікаційний менеджмент у команді та проєкті.	11	2	2	-	-	7	11	2	1	-	-	8
Тема 7. Організація та проведення нарад і робочих зустрічей.	12	2	2	-	-	8	12	-	1	-	-	11
Тема 8. Публічний виступ та презентація результатів проєкту.	11	1	2	-	-	8	11	2	1	-	-	8
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	7	8	-	-	30	45	6	4	-	-	35
<i>Усього годин</i>	90	15	15	-	-	60	90	8	8	-	-	74

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Аналіз структури малої групи та командної взаємодії в проєктній діяльності	2	1
2	Визначення командних ролей, зон відповідальності та моделей взаємодії учасників проєкту	2	1
3	Моделювання етапів розвитку команди в ітеративній проєктній діяльності	2	1
4	Аналіз стилів лідерства та управлінських рішень у команді проєкту	1	1
5	Дослідження каналів та форм ділової комунікації в команді проєкту	2	1
6	Планування та управління комунікаціями в проєктній команді	2	1
7	Організація та моделювання робочої наради	2	1
8	Підготовка та проведення презентації результатів проєктної діяльності команди	2	1
	Разом	15	8

Самостійна робота

Розподіл часу самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підготовка до лекцій	10	15
2	Підготовка до лабораторних робіт	25	30
3	Підготовка до поточних модульних контрольних робіт	10	12
4	Підготовка до заліку	15	17
	Разом	60	74

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Основними методами навчання з дисципліни є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, за допомогою повідомлення та засвоєння інформації на лекційних та лабораторних заняттях словесними та наочними засобами.

2. Проблемний метод, коли на лабораторних заняттях утворюються пошукові ситуації, розвивається активність, самостійність, творчі здібності здобувачів освіти.

Як наочний матеріал на лекціях застосовуються мультимедійні слайди та лекційні демонстрації. Для зручної та ефективної організації навчального процесу, зроблено Classroom з навчальної дисципліни, де розташовані завдання до лабораторних робіт та супроводжувальні матеріали.

Засобами діагностики результатів навчання та методами їх демонстрування з дисципліни "Групова динаміка і комунікації" є:

- звіти з виконання лабораторних робіт та/або презентації результатів виконаних завдань та досліджень (письмовий контроль);
- поточні модульні контрольні роботи у формі тестування (тестовий контроль);
- складання підсумкового контролю (заліку).

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе суму оцінок поточного контролю. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок.

Поточний контроль проводиться на кожному лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на лабораторних заняттях.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Поточний контроль виконання лабораторних робіт

Виконання лабораторної роботи має супроводжуватися звітом та/або презентацією результатів виконаних завдань.

Оцінювання лабораторних робіт Бал	Критерії оцінювання
5	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно, чітко сформульовані цілі, завдання та гіпотеза досліджень. Застосовувалися коректні методи обробки отриманих результатів. У висновках проведена коректна інтерпретація результатів.
4	Робота виконана у встановлений термін. Студент виконує лабораторну роботу згідно з інструкцією, іноді після консультації викладача; описує спостереження; в цілому правильно складає звіт та робить висновки.
3	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент виконує лабораторну роботу згідно з інструкцією, іноді після консультації викладача; описує спостереження; складає звіт, що містить неточності у висновках та помилки.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент виконує лабораторну згідно з інструкцією; складений звіт містить неточності у висновках та помилки.
1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент виконує лабораторну під керівництвом викладача; складений звіт містить неточності у висновках та помилки.
0	Робота не виконувалася.

Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 40 балів (8 лабораторних робіт по 5 балів).

Поточний модульний контроль (тестовий контроль)

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

По завершенні змістовного модуля здійснюється поточний модульний контроль – тестування.

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Звіти лабораторних робіт (письмовий контроль)	8 x 5 балів = 40 балів	8 x 5 балів = 40 балів
Поточний модульний контроль (тестовий контроль)	2 x 10 балів = 20 балів	2 x 10 балів = 20 балів
Підсумковий контроль (залік)	40	40
Всього	100	100

Підсумковий контроль надає можливість студенту набрати додаткові бали, складається з 4 питань. Відповідь на кожне з запитань оцінюється максимально в 10 балів.

Бал	Критерії оцінювання
10	Здобувач вільно володіє матеріалом, демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії в нових (нестандартних) ситуаціях, аналізує, класифікує, узагальнює об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями, ілюструє прикладами та обґрунтовує власні відповіді, судження.
9	Здобувач достатньо вільно володіє матеріалом, демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії в нових (нестандартних) ситуаціях, аналізує, класифікує, узагальнює об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями, ілюструє прикладами власні відповіді, судження.
8	Здобувач демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях, висловлює власні думки, може наводити окремі приклади на їх підтвердження; під час відповіді може відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків.
7	Здобувач демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях; висловлює власні думки, може наводити окремі приклади на їх підтвердження;

Бал	Критерії оцінювання
	під час відповіді може частково відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків.
6	Здобувач демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях; висловлює власні думки, може наводити окремі приклади на їх підтвердження; під час відповіді може частково відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків, у разі утруднення звертається по допомогу; здатний внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок.
5	Здобувач демонструє уміння на рівні свідомого вибору способу дії у стандартних ситуаціях; висловлює власні думки, може наводити окремі приклади на їх підтвердження; під час відповіді може частково відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків, у разі труднощів звертається по допомогу; здатний частково внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок.
4	Здобувач здатний повторити за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається по допомогу; здатний внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок.
3	Здобувач здатний повторити за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається по допомогу; здатний частково внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок.
2	Здобувач здатний повторити за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається по допомогу; не завжди здатний внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок.
1	Здобувач здатний повторити за зразком певну операцію, дію; буде відповідь у засвоєній послідовності; виконує навчальні дії за алгоритмом, у разі утруднення звертається по допомогу; не здатний внести коректні уточнення і зробити виправлення помилок.
0	Здобувач не надає відповіді

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Бали	Вид роботи	Бали
1	2	3	4	5	6
ЗМ 1	Т 1	Лабораторна робота № 1	5	Лабораторна робота № 1	5
	Т 2	Лабораторна робота № 2	5	Лабораторна робота № 2	5
	Т 3	Лабораторна робота № 3	5	Лабораторна робота № 3	5
	Т 4	Лабораторна робота № 4	5	Лабораторна робота № 4	5
	Т 1-4	Поточний модульний контроль	10	Поточний модульний контроль	10

1	2	3	4	5	6
ЗМ 2	Т 5	Лабораторна робота № 5	5	Лабораторна робота № 5	5
	Т 6	Лабораторна робота № 6	5	Лабораторна робота № 6	5
	Т 7	Лабораторна робота № 7	5	Лабораторна робота № 7	5
	Т 8	Лабораторна робота № 8	5	Лабораторна робота № 8	5
	Т 5-8	Поточний модульний контроль	10	Поточний модульний контроль	10
Підсумковий контроль		Залік	40	Залік	40

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, персональні комп'ютери з підключенням до мережі Інтернет.

Заняття проводяться із використанням ПК та відповідного програмного забезпечення: безкоштовний сервіс для дистанційного навчання Google Classroom; платформ для проведення відеозустрічей Google Meet, Zoom; Version Control System (Git, SVN); інформаційно-комунікаційних засобів: Viber, Telegram, Discord.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Ющишина Л. О. Групова динаміка та комунікації (тренінг) : курс лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 170 с.
2. Групова динаміка і комунікації : навчальний посібник / Л. М. Круподьорова, А. М. Петух / – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 89 с.
3. Виноградова О. В., Євтушенко Н.О. В49 Групова динаміка та комунікації. Навчальний посібник.– Київ: ДУТ, 2018. – 223 с.
4. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
5. Пасека М. С., Пасека Н. М., Романишин Ю. Л., Шекета В. І. Групова динаміка ефективних команд розробників : монографія. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2022. 302 с

Допоміжна література

6. Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проєктами : навчальний посібник. – К.: НУХТ, 2022. – 139 с.
7. Адізес І. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. Київ : Наш формат, 2019, 304 с.
8. Л.В. Шинкарук, В.П. Биховченко, Т.О. Власенко, Ю.Г. Власенко, Організація проєктної діяльності: навчальний посібник – Київ: НУБіП України, 2021. – 341с.
9. Петренко Н. О. Управління проєктами, навчальний посібник. / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 244 с.

Інформаційні ресурси

1. Конспекти лекцій з дисципліни.
2. Підручники та навчальні посібники.
3. A Practical Guide to Seven Agile Methodologies [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.devx.com/architecture-zone/32761/>
4. Leading-a-self-organizing-team [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.mountangoatsoftware.com/presentations/leading-a-self-organizing team](https://www.mountangoatsoftware.com/presentations/leading-a-self-organizing-team).
5. Teamwork Skills: Communicating Effectively in Groups [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.coursera.org/learn/teamwork-skills-effective-communication>.

Розробник

асистент кафедри програмного
забезпечення автоматизованих систем

/Артем ТРУХОВ/